

haft en lignende Regel lige fra 1838. Men naar den ærede Ordfører synes at ville give det Udseende af, at dette var almindeligt i europæisk Ret, vil jeg dog henvise til de Bemærkninger, der ledsage det oprindelige Regeringsforslag, og hvoraf det fremgaar, at i Frankrig, England og Sverige har man dem i alt Fald ikke; der nævnes i det hele kun det ene Sted, hvor man har dem, nemlig Preussen eller nu hele det tyske Rige. Men i øvrigt kommer det, som den ærede Minister meget rigtig gjorde gældende, an paa, hvorledes man har anvendt dette Begreb i Praksis. Det er vist berettiget at sige, at det er den oprindelige preussiske Regel af 1838, som har fundet Vej til os gennem Loven om Ansvar for de sjællandske Statsbaner af 1845, og som der gengives ved Udtrykket, saa vidt jeg husker: uafvendelige Tilfælde. Men saa ville de Herrer, der hørte mit forrige Foredrag, vide, at vor Højesteret har netop fortolket denne Bestemmelse paa en Maade, der ikke gaar saa vidt som den Forstaaelse, den ærede Ordfører nu vil lægge ind i Begrebet vis major. Vi have altsaa herhjemme hos os akklimatiseret den samme Bestemmelse i Praksis paa en Maade, der svarer ganske til den, der foreligger i det uændrede Lovforslag og i Modsætning til den, som den ærede Ordfører nu vil forsvare.

Jeg er altsaa ikke enig med den ærede Ordfører i, at det er rigtigt at lade Jærnbannerne bære Ansvar for andet, end hvad de paa den ene eller den anden Maade have Skyld i, hvorvidt det nu kan strække. Der maa være Forbindelse mellem Jærnbannerens Ansvar og deres Ledelse, og det er ogsaa det, som den ærede Ordfører selv lægger Hovedvægten paa i Begyndelsen af Betænkningen. Der siger han netop, at man ikke maa — om jeg maa bruge det Udtryk — tage „Pippet“ fra Jærnbaneselskaberne ved at forlange Umuligheder. Man skal ikke forlange mere, end et Menneske kan opfylde, og det er netop ogsaa det, de ifølge den foreliggende § 1 allerede have Ansvar for. Men det er det, som Ordføreren nu under den mundtlige Forhandling i Dag — det nævnes ikke i Betænkningen — vil udvide og altsaa paalægge Banerne Ansvar for mere end det, de selv ere Skyld i. Det finder jeg ikke rigtigt. Men hertil kommer, som jeg udviklede før, at man aldeles ikke vil naa det, man i saa Henseende tilsigter. Den ærede Ordfører har ikke paavist noget, der kan rokke mine Betragtninger fra før. Idet man binder Begrebet vis major til den For-

tolkning, her er opstillet, og som er akkurat det samme, som der staar i det uændrede Forslag, udelukker man Muligheden for, at Domstolene komme til at paalægge Jærnbannerne det videregaaende Ansvar, som den ærede Ordfører gerne vil lokke Folk med. Det naar man ikke, lige saa lidt som man naar det andet, det, man i Betænkningen vil naa, nemlig Overensstemmelse med Takstloven, thi i Takstloven staar vis major nøgent, frit til Fortolkning af Domstolene, men det gør det ikke her. Man naar altsaa intet af det, man vil naa. Det, man naar, er kun at gøre en klar og rigtig Bestemmelse uklar og urigtig. Ja, om den er rigtig og gøres urigtig, kan der være forskellige Meninger, men at den er klar og gøres uklar, derom kan der ikke være Tvivl, og allerede derfor stemmer jeg imod Ændringsforslaget.

Da ingen yderligere begærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Ændringsforslag Nr. 1 til § 1 af *Fler-tallet* (se Tillæg B., Sp. 898)

vedtoges med 40 Stemmer mod 25.

Ændringsforslag Nr. 2 til samme Paragraf af *samme* (se Tillæg B., Sp. 898)

vedtoges uden Afstemning.

Underændringsforslag Nr. 3 a til Ændringsforslag Nr. 3 af et *Mindretal* (H. Jensen) (se Tillæg B., Sp. 899)

forkastedes med 61 Stemmer mod 7.

Ændringsforslag Nr. 3 til samme Paragraf af *Fler-tallet* undtagen Svend Høgsbro (se Tillæg B., Sp. 899)

vedtoges med 36 Stemmer mod 31.

§ 1, saaledes ændret,
vedtoges uden Afstemning.

Ændringsforslag Nr. 4 til § 2 af *Fler-tallet* (se Tillæg B., Sp. 899)

vedtoges uden Afstemning.

§ 2, saaledes ændret,
vedtoges uden Afstemning.

Underændringsforslag Nr. 6 til Ændringsforslag Nr. 5 af samme *Mindretal* (se Tillæg B., Sp. 899—900)

forkastedes med 61 Stemmer mod 6.